

BUITEN

24^e JAARGANG N°. 20

ZATERDAG 17 MEI 1930

Foto C. Lohmann

HOE HET BLOEIT IN HET AHRJAL

Redactrice: RO VAN OVEN

INHOUD:

HOE HET BLOEIT IN HET AHRTAL (ILL.)	BLZ. 229
JASPER VELLACOT, FILANTROOP, DOOR WILLIAM J. LOCKE (13)	BLZ. 230
WANDELINGEN IN DENEMARKE (GEÏLL.), DOOR F. WASCHNIUS	BLZ. 232—234
SEIZOEN-INDRUKKEN, DOOR MARYANNE VAN LOCHEM DE LEEUWTJES IN ARTIS (GEÏLL.), DOOR R. V. O.	BLZ. 234
WEERVOORSPELLERS, DOOR G.	BLZ. 235—237
OP BEZOEK BIJ DEN MEEST GELIEFDEN KONING TER WERELD, DOOR NINA ARKINA	BLZ. 236
MIJN OUDE MEUBELMAKER, DOOR TANTE VAN TOENTERTIJD	BLZ. 237
DE TUIN IN DEN VROEGEN MORGEN, DOOR E. VAN DEN BERG-BOLDINGH	BLZ. 238
ONTVANGEN UITGAVEN	BLZ. 238
DE HINTERE BALMIHORN (MET TEEKENINGEN VAN J. H. JURRES), DOOR TH. HAMMES	BLZ. 238—239
BOSCHMARTERS, DOOR G.	BLZ. 239
TORQUATO TASSO. UIT HET POOLSCH DOOR KAZIMIERZ CHLEDOWSKY (14)	BLZ. 240
POINT LOBOS TEN Z. VAN SAN FRANCISCO (ILL.)	BLZ. 240

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Men gelieve alles wat de Redactie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Redactrice Mw. Ro van Oven, Emmastr. 15, Amsterdam, stukken voor de Administratie aan de Uitgevers N.V. Scheltema & Holkema's Boekhandel en Uitgevers-Mij., Rokin 74—76, Amsterdam, Met de toevoeging: „Voor de Administratie van het Weekblad Buiten". Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht, ook achter op de foto's.

Nieuw verschenen nummers 25 ets., oudere 50 ets.

Jasper Vellacot, filantroop

13) DOOR WILLIAM J. LOCKE

DE genezing hield aan. Bunny ging rijtoertjes maken met de beide dames, hij legde bezoeken af en ontving ze. Ook ontwaakte zijn belangstelling in de literatuur weer. Hij behoefde slechts een boek te noemen en den volgenden dag lag het op zijn tafel. Na eenigen tijd kon hij zonder stok loopen, al was het nog eenigszins gebogen door zijn wond en Alicia keek er naar met de bewondering eener moeder voor de eerste onzekere schreden van haar kind.

Soms zaten zij weer te praten in een beschut hoekje van den tuin.

Bij voorkeur zat Bunny in een hoekje van den tuin achter twee groote rhododendrons dicht bij den hoofdweg, die door een begroeiende muur van den tuin was gescheiden. Een enkelen keer sprak hij van zijn oorlogservaringen, maar het wond hem op en vermoede hem. Dan leunde hij achterover in zijn stoel en sloot de oogen.

„Moe, Bunny?" vroeg Alicia.

Hij glimlachte en schudde het hoofd.

„Ik zie, dat je moe bent", zei Alicia. „Je moet niet zoo veel praten. Het is niet goed voor je".

Hij nam haar hand en kustte ze. Dan keek hij naar de toppen der olmen en dacht aan alles wat gebeurd was.

ZEVENTIENDE HOOFDSTUK.

Eindelijk was Cadby er in geslaagd Jasper ervan te overtuigen, dat hij beslist vacantie noodig had. Inderdaad had Jasper hard gewerkt en het was hem daarbij niet steeds gemakkelijk gemaakt. Ook had hij er zich een vijand door op den hals gehaald en wel Wickens, den slager. Jasper had de huurkazernes waaruit deze, als een echte huisjesmelker, groote winsten teperste, laten koopen, alles laten opknappen en de huren teruggebracht tot een redelijk bedrag. Wickens was woedend. Van een kalmen liberaal werd hij een wilde radikaal, wijdde uit over het machtsmisbruik van de rijke lui en de gemeene slinksche streken van Jasper Vellacot, Kamerlid. Weliswaar had Jasper een goed werk gedaan, maar de oud-burgemeester had een grooten aanhang en Jasper's populariteit in zijn distrikt leed er danig onder.

Eens op een dag toen hij in North Ham moest zijn, zag hij Burke met Wickens vriendschappelijk uit een tapperij komen. Hij wenkte Burke, die naar hem toe kwam, terwijl Wickens hem met een kwaad gezicht aankeek en wegliep.

„Waarom ben je hier?" vroeg Jasper.

„Ik had mijn parapluie in het hotel laten staan, toen ik er voor u een boodschap aan Majoor Sparling moest brengen".

„Is dat een reden om zoo amicaal met dien kerel om te gaan?"

„Als wij in de mijnen onze vrienden wilden helpen, trakteerden wij hun vijanden".

„Dank je", zei Jasper ironisch, „voor je goede bedoelingen. Maar de eerlijkste weg is de beste. Wij zullen samen naar de vergadering gaan en dan naar huis".

Behalve deze en dergelijke onaangenaamheden, moest hij nog in Lancaster zijn, waar een ander régime dreigde ingevoerd te worden dan hij in het belang der werklieden noodig oordeelden. En zoo was hij overstelpt met werk. Toen Lady Alicia dan ook Cadby te hulp kwam, kon hij niet langer weerstand bieden en beloofde hij dicht bij Greybrooke te komen logeeren. Maar toen Lady Alicia voorstelde, dat hij een aangrenzend buiten zou betrekken, verzette hij zich en huurde kamers met pension bij een nette boerin in de buurt.

„Maar zij kan niet koken!" riep Alicia uit. „Ze zal je ziek maken als ze iets anders moet klaar maken dan haar gewone kost".

„O neen", zei Jasper, „gewone kost is goed genoeg voor mij. Bovendien heb ik jaren lang mijn eigen kooksel gegeten en ik tart iedereen zoo te koken, dat het mij kwaad doet".

Alicia gaf het op. Waarom een millionair zoo leefde, ging boven haar verstand. Bunny zei, dat het aangeboren eenvoud was en met die verklaring moest zij zich tevreden stellen.

Den volgenden ochtend had Jasper een lang onderhoud met Bunny. Hij haalde dokumenten en papieren voor den dag, maar Bunny wou er niets van hooren.

„Beste vriend", zei Jasper, „wij leven in een zakenwereld en ik moet je op de hoogte brengen van jouw positie tegenover de firma Jasper Vellacot. Hier is een rekening-courant met de posten op de credietzijde en hier is een spiksplinternieuw cheque-boekje".

„Wat een afschuwelijke dingen", zei Bunny. Maar toch opende hij de rekening-courant. Toen kreeg hij een kleur en keek op.

„Het is verduiveld aardig van je, Jasper", zei hij. „Maar dat kan ik niet van je aannemen".

„Ik geef 't je niet cadeau, jonge idioot", zei Jasper ruw. „Kijk naar de omschrijvingen en kwitanties".

Bunny deed het en meteen was zijn hekel aan cijfers en geld verdwenen.

„Is dat allemaal echt van mij? Van de gedichten en het stuk? Ik heb nog nooit in mijn leven zooveel geld gehad. Dat komt door dat jij je er mee bemoeid hebt. Ik geloof, dat je net als een goochelaar het geld uit de lucht kunt halen, als je je hand maar opsteekt".

„Zeg dat niet", zei Jasper. „Dat goocheltoertje is de vloek van mijn leven".

Hij stapte gauw van dit onderwerp af en bracht het gesprek op Bunny's roem en toekomst.

„Ik zal nooit weer wat goeds schrijven", zei Bunny. „Dat heb ik al nog eens gezegd".

„Mijn beste kerel, je bent nog jong. Je hebt gedicht als een jongen — nu zul je het doen als een man".

„Juist omdat ik een man ben geworden, kan ik niet meer dichten. Het jongenshart is uit mij gebrand”.

„De dwaasheid is verbrand, het zuivere goud is gebleven.”

Bunny sloeg zijn handen ineen en riep uit:

„Ik ben door de Vallei van de Schaduwen des Doods getrokken. Ik heb het leven in al zijn naaktheid gezien. De vrouw die ik beminde, heeft mij het hart uit mijn lichaam gerukt en het is mij in het gelaat geworpen. Ik heb een jongen man de bajonet door het lijf gestoken — waar dient poëzie nog voor?”

„Een paar dagen nadat je weg was gegaan”, zei Jasper, „heeft zij in Great Ceram Street naar je geïnformeerd. Misschien was ze niet zoo slecht als jij denkt. Wij hebben ieder op onze beurt wel eens vergiffenis noodig”.

„Weet je iets van haar?” vroeg Bunny.

„Niets. Misschien had ik op haar moeten letten, maar men kan niet alles doen”.

„Beter zoo. Ik wil nooit meer van haar hooren”.

Jasper keek hem aan en was blij, dat Vittoria weg was; ook hij zag haar liefst nooit meer terug. Arme jongen! Hij liep de kamer op en neer en ontdekte eenige beschreven vellen papier op de tafel.

„Aha, mijn jeugdige vriend!” riep hij uit. „Je schrijft dus weer gedichten. Waarom wil je me dan voor den gek houden?”

Bunny keek op. „Dat is geen poëzie”, zei hij loom. „Dat is rijmelarij. Ik moest het schrijven om mij te kalmeeren”.

Jasper nam de gedichten op en las ze twee-, driemaal over. Ze waren prachtig.

„Bunny”, zei hij ernstig, „je bent niet de eenige, die door de Vallei is getrokken, maar je bent de eenige, die er zoo over kan schrijven. Dit mag niet verloren gaan” — onderwijl stak hij de gedichten in zijn zak — „Dinsdag zal het in de krant verschijnen.”

„Om 's Hemels wil man, niet in dien vorm. Denk je, dat een gedicht dadelijk compleet te voorschijn komt net als een ei uit een kip! Er zijn twee regels in, die niet eens rijmen.”

„Goed. Daar heb je ze terug. Maar beloof me dan, dat je ze persklaar zult maken”.

Bunny beloofde het en Jasper ging Alicia opzoeken, die hij vertelde, dat Bunny weer schreef.

Alicia's oogen schitterden. „O, wat ben ik blij”, riep zij uit. „Als het maar niet altijd zoo treurig was”.

Terwijl Jasper in Greybrooke was, bracht Cadby zijn tijd in Londen door met zijn geliefden Shakespeare. Zoo lag hij op een nacht in zijn bed te lezen, toen hij meende beneden geraas te hooren. Hij stond zachtjes op en sloop de trap af. Jasper's kamerdeur stond open. Cadby liep naar binnen en bleef als aan den grond genageld staan.

Burke stond, half gekleed, bij de toilettafel, waarop een geopende lessenaar stond. De eene hand lag op zijn voorhoofd. In de andere hield hij een oude, vettige portefeuille. Zijn mond hing open, zijn oogen puilden uit zijn hoofd. Dit zag Cadby. Maar wat hij niet zag, waren de letters J. V. op de portefeuille, noch den blik van begripen, die op Burke's gelaat kwam. Burke zwaaide alsof hij dronken was. Toen legde hij de portefeuille weg, sloot den lessenaar en zette ze op haar plaats. Daarna waggelde hij de kamer uit, blijkbaar zonder Cadby te zien. Onder aan de trap haalde Cadby hem in en legde de hand op zijn schouder. Burke wankelde en viel.

„Wat voer jij hier uit voor den duivel?” riep Cadby.

Burke keek hem hijgend aan.

„Hoe komt u hier?”

„Mij dunkt, dat ik dat eerder mag vragen”, zei Cadby.

„Vertel mij eens wat je in Mr. Vellacot's slaapkamer hadt te maken”.

Burke schudde het hoofd.

„Ik weet er niets van. Ik lig hier. U hebt me de trap af gegooit. Ik denk dat ik geslaapwandeld heb”.

„Heb je daar meer last van?” vroeg Cadby.

„Ja. Sinds mijn ziekte in Australië. Het was bush-waanzin. U weet, wat dat zeggen wil. Niet veel menschen overleven het. Ik voel het nog soms in mijn hoofd — een suizen en trillen. Soms denkt u dat ik dronken ben, maar dat is het niet altijd. Doordat u mij zoo ruw aanpakte, had ik dood kunnen blijven”.

„Het spijt me wel”, zei Cadby, „maar als ik je weer in Mr Vellacot's kamer zie slaapwandelen, doe ik het weer”.

Burke ging weg en Cadby, die begreep, dat hij met denken niets kon winnen, ging als een verstandig man slapen.

ACHTTIENDE HOOFDSTUK

„Wat moet gebeuren, gebeurt”, zeggen de Italianen. Cadby had het zien aankomen en had zijn patroon gewaarschuwd, Elinot Currey had het voorspeld, Lady Luxmoore zei niets, maar dacht het.

Waarom juist op dien dag, wisten zij geen van beiden. Misschien kwam het door den mooien Augustus-dag. Misschien had Bunny haar hand langer en inniger gekust dan anders. Misschien voelde Bunny zich meer vermoed. Hoe het zij, hij ging achterover in zijn stoel liggen en zei:

„Ik ben geen lafaard, maar ik zie er tegen op mijn plaats in de wereld weer te moeten veroveren”.

„Waarom zou je het dan doen?” vroeg zij op een toon, die voor geen twee uitleggingen vatbaar was.

„Bedoel je —?”

„Ja liefste, dat bedoel ik”, zei ze; „waarom niet?”

„Het zou de hemel zijn. Jij bent alles wat ik in de wereld verlang”.

Hij boog zich tot haar over en kustte haar.

„Ik geloof, Bunny”, zei ze met vochtige oogen, „dat ik heel dwaas ben”.

„Dat ben je, omdat je medelijden hebt met zoo een invalide als ik ben”.

„Zeg dat niet; zoo iets wil ik niet hooren. Ik heb je lief om wat je bent. Maar ik ben te oud voor je, beste Bunny”.

Het kostte Bunny niet veel moeite haar ervan te overtuigen, dat zij altijd dezelfde zou blijven, terwijl hij nu al een stokoude man was. Zij droogde haar oogen en ging rustig naast hem zitten praten. Zij voelde een groote teederheid voor hem. Maar de hemel had zich niet geopend en Alicia begreep niet dat liefde meer kon beteekenen dan ze haar gegeven had.

„Maar ik kan niet van jouw geld leven, Alicia”, zei Bunny. toen zij langzaam naar huis liepen.

„Dat hoeft ook niet”, antwoordde zij. „Zie maar eens hoeveel je al verdiend hebt. En je zult nog veel meer verdienen. Laten wij hierover nooit meer spreken, liefste”.

Den volgenden morgen stond Jasper voor het hek dat om zijn huisje liep zijn pijp te rooken, toen Alicia hem kwam opzoeken. Hij liep haar tegemoet en zij noodigde hem uit met haar mee naar huis te gaan.

„En hoe gaat het met den invalide?” vroeg Jasper.

„Hij is vanmorgen zeer gelukkig”, zei Alicia blozend. Jasper, „er is iets gebeurd, dat ik je moet vertellen”.

Hij keek haar glimlachend aan.

„Ik wou, dat je het kon raden”, zei ze zachtjes.

Ze legde haar hand op zijn arm. Een gedachte schoot Jasper door den geest. Had zij zijn liefde bemerkt en was dit een zoete bekentenis van wederliefde? Zelfs verstandige mannen kunnen, als ze verliefd zijn, idiote dingen denken.

„Welnu, als je niet wilt raden, moet ik 't je vertellen. Bunny en ik zijn zeer gelukkig. Zoodra hij beter is, gaan wij trouwen”.

Gedurende enkele seconden keek hij haar stom verbaasd aan. Toen dwong hij zich tot een lach en zei:

„Ik zou 't nooit geraden hebben. Ik dacht aan wat anders”.

„Maar je bent er toch blij om?”

„O, ja. Heel blij. Ik wensch je het beste. Jelui beiden zijt de eenigen ter wereld, die ik lief heb. Het is het beste, dat kon gebeuren”.

Hij wist nauwelijks wat hij zei. Nu eerst voelde hij geheel hoe lief hij haar had. De strijd, dien hij in zijn hart moest voeren, veroorzaakte hem hevige pijn. Maar daarvan vermoedde de vrouw niets toen hij in zijn ernstig gezicht keek. Zij liepen zwijgend verder. Toen had Jasper zijn zelfbeheersching herkregeen en hij zei:

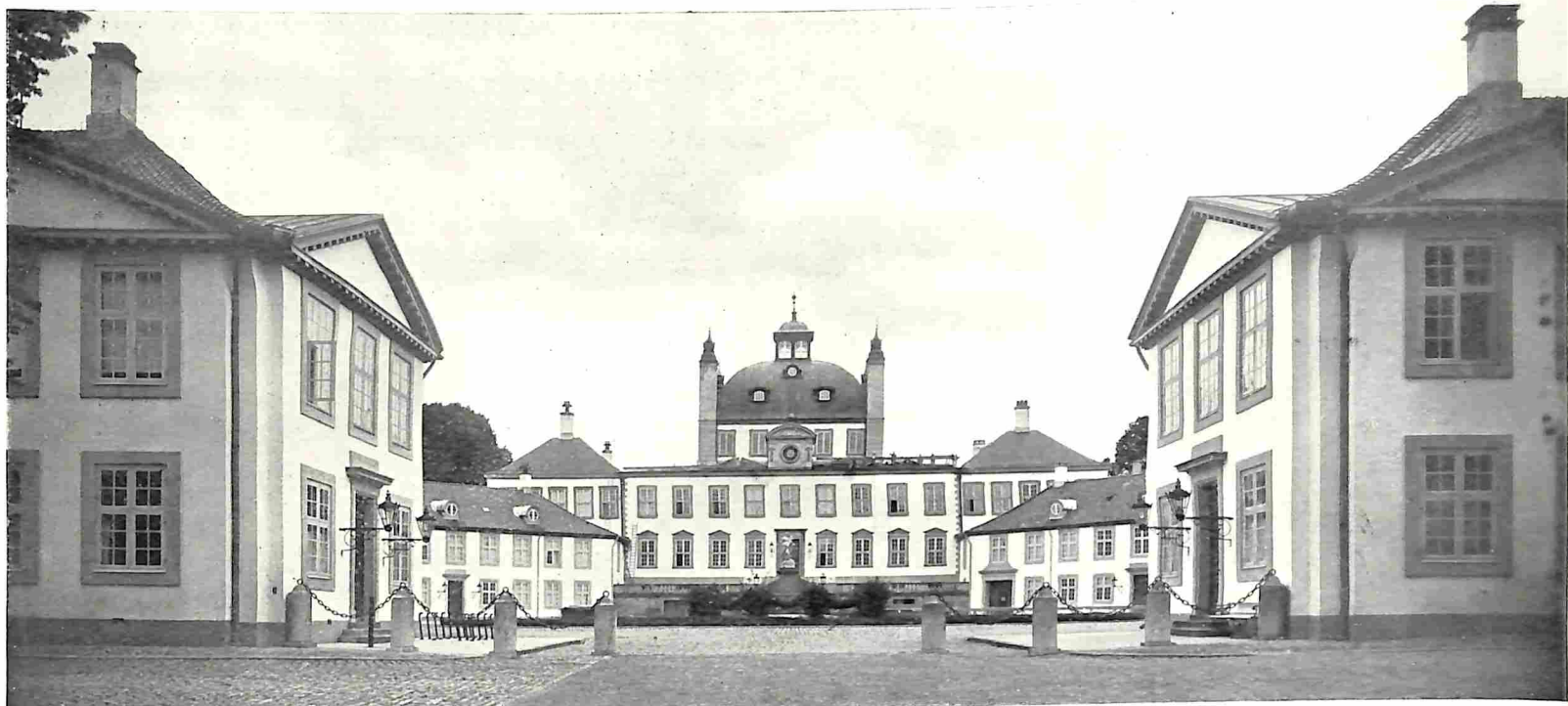
„Ik had er geen idee van, dat het zoo tusschen jelui gesteld was. Geen flauw idee. Je moet me mijn verwondering vergeven, Alicia, en mijn hartelijke gelukwenschen aanvaarden”.

Zij kwamen thuis en Jasper feliciteerde Bunny, die eenigszins verlegen was en ervan sprak, dat hij een nieuw leven wou beginnen en al wat achter hem lag uit zijn geheugen zou bannen.

„Zeg me dan een ding”, zei Jasper „Lady Alicia is de volle liefde van een man waard. Kun je haar die geven? Is die andere geschiedenis heelemaal uit?”

„Die liefde is al lang geleden in haat verkeerd”, zei Bunny. „Alicia heeft alles”.

(Wordt vervolgd)

HET SLOT FREDENSBORG MET HET ACHTHOEKIGE VOORPLEIN

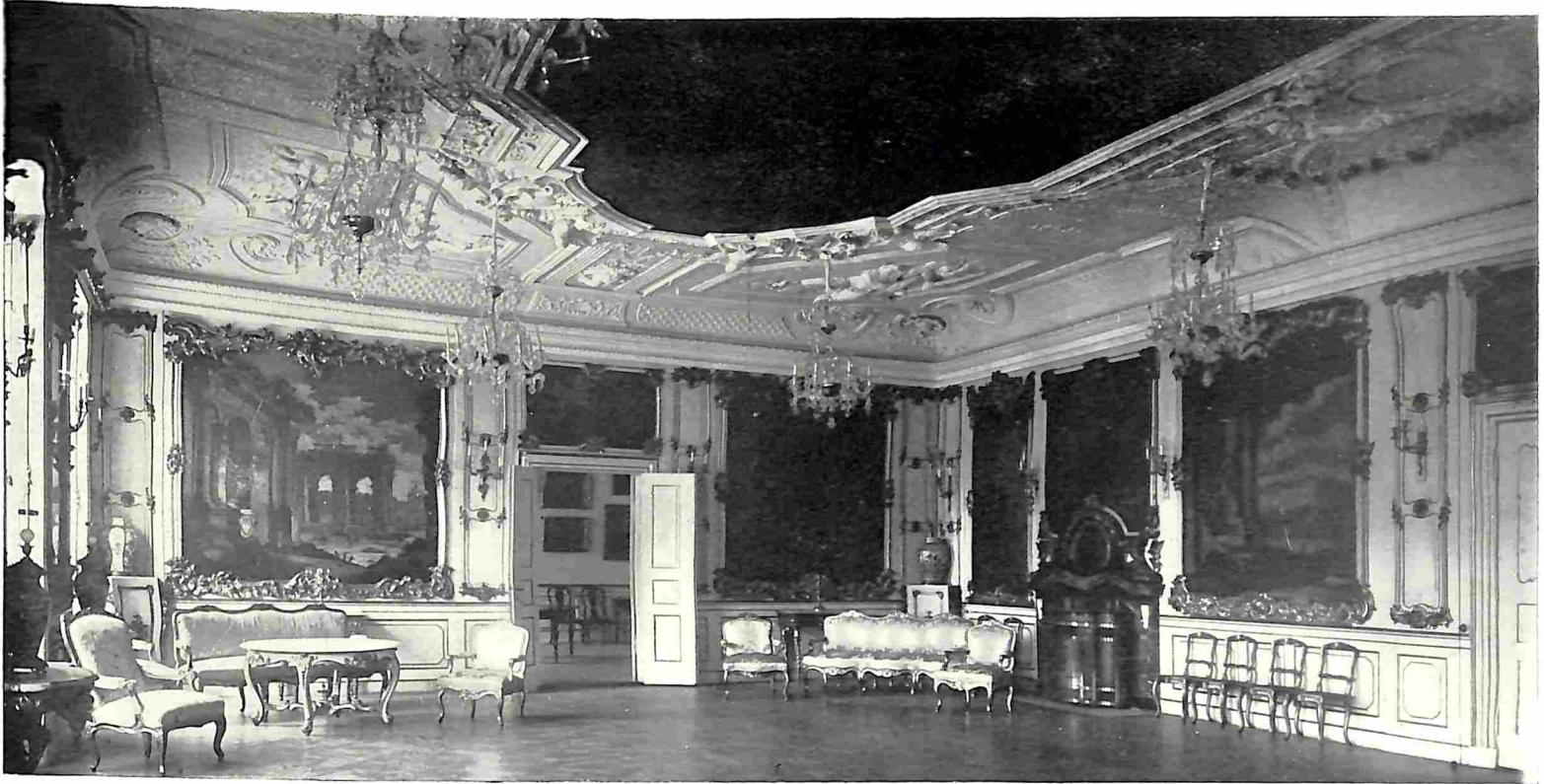
WANDELINGEN IN DENEMARKEN

FREDENSBORG

VAN een machtigen koning Gylve vertelt de sage, die in den grijzen voortijd in Zweden zou hebben geheerscht. Van hem kreeg de Azin Gefion voor vriendelijk bewezen diensten de toestemming zooveel land in bezit te nemen als zij in één dag omploegen kon. Toen veranderde zij haar vier krachtige zonen in stieren, en met dit vierspan wist zij uit het Zweedsche vasteland een groot eiland te ploegen en in bezit te krijgen. Zoo zou Seeland, het grootste en belangrijkste eiland van Denemarken, ontstaan zijn. Het jongste onderzoek heeft deze sage zoo verklaard, dat ze de mythologische weerspiegeling zou zijn van het geschiedkundige feit, dat het Deensche volk zich oorspronkelijk, in de 3e eeuw voor Christus, vanuit Zweden in zijn tegenwoordige woonplaats zou hebben gevestigd. Het eiland Seeland zou dus het eerste zijn, dat door de tegenwoordige Denen in bezit genomen werd. En in den loop der tijden heeft dat nieuwe bezit zich dan steeds verder ontwikkeld, steden en dorpen verzezen, het eiland werd dichter en dichter bevolkt. Alleen in het Noordoosten blijft het lang onbewoond, hier ligt het groote bosch, een uitgestrekt woest boschgebied, dat door het Noord-Seelandsche schiereiland tot aan den Noordoostelijken hoek daarvan liep. In de 11e eeuw bericht de beroemde geschiedschrijver Adam van Bremen dat Noord-Seeland een verlaten gebied is, en hij meent daarmee ongetwijfeld de groote onbewoonde boschstreek. En de sage zingt van de wilde jacht van koning Volmer, die bij storm en onweer met zijn gevolg en huilende honden door dit oerbosch jaagt. Aan de hand van de plaatsnamen kunnen wij nagaan, hoe allengs enkele nederzettingen aan den rand van dit woudgebied zijn binnengedrongen, hoe zij langzaam meer naar binnen in het bosch voortrukken. De oude plaatsnamen van deze streek, waarvan er een groot aantal op -rød (van rooien, boomen rooien), op -holt (hout, bosch), -tykke en -ved (dicht bosch), -rum (ruimte, open ruimte in het bosch) uitgaat, vertellen van den strijd tussen het bosch en de menschen en hun voortdurend verder voortrukken. Geheel echter konden ze het bosch niet verdringen. Nog heden ten dage is Noord-Seeland de boschrijkste streek van Denemarken, en nog heden ten dage strekt zich het grootste bosch van Denemarken, het prachtige Gribskov aan den westelijken oever van het lachende Esrom-meer uit. Op een hoogte dicht bij den oostelijken oever van dat meer lag in de 16e eeuw tusschen de bosschen een niet zeer groote boerenhofstede, Ørstrup. Toen koning Frederik II in 1560 bij gelegenheid van zijn bekenden ruil van grondbezit met den Deenschen edelman Herluf Trolle diens goed Hillerødholm verkreeg (waar later het prachtige slot Frederiksborg¹⁾ gebouwd werd) en daar in de buurt een groot jachtterrein wilde aan-

leggen, kwam ook deze hofstede in koninklijke handen. Honderd jaar later wordt Ørstrup „onbezwaard en vrij” tegen levering van een halve ton boter 's jaars aan de koninklijke huishouding den vroegeren kamerdienaar Jacob Pedersen toegevoegd. Deze zette het bedrijf op „Hollandsche facon” om, want hij wilde zich met behulp van Hollandsche boeren intensief op tuinbouw en zuivelbereiding toe gaan leggen en het goed meer winstgevend maken. We vinden nu nog in het slot Fredensborg een schilderij van den schilder Krock, dat den Hollandschen boer Cornelis Hvid (Wit of de Wit?) en zijn vrouw voorstelt. De man heeft een bierkruijk in zijn hand, de vrouw een bord, waarop het belangrijkste product van de hofstede, een mooi gevormd stuk boter. Sinds de dagen van den ongelukkigen koning Christiaan II (1506—1532) en zijn Hollandsche liefde Dyveke of Duifje, wier moeder Sigbrit Willums, de meest invloedrijke raadgeefster van den koning, vele Hollandsche boeren in het land riep om den Deenschen landbouw te bevorderen en op het eiland Amager bij Kopenhagen een geheele Hollandsche kolonie stichtte, stonden namelijk Hollandsche boeren in Denemarken in hoog aanzien. Sinds dien tijd werd de hofstede „Hollanderhofstede” genoemd. Pedersen viel echter in ongenade en vluchtte naar Holland. Later (in 1670) kon hij de hofstede verkoopen aan den halfbroer van Christiaan V, Ulrik Gyldenløve, die haar daarna aan den koning afstond. Onder hem werd Ørstrup voor de jacht bestemd. De omliggende bosschen worden met de hofstede vereenigd, om de hofstede wordt een lusthof aangelegd, en van een reeds toen „Ster” genoemd middenpunt worden radiaal uitgaande wegen in het bosch uitgehakt, toen echter nog alleen in verband met de jacht. De kroonprins, de latere koning Frederik IV, had reeds van zijn jeugd af groote liefde voor deze mooie plek gehad. Hij verwijlde graag eenige dagen in de schoonheid en stilte dezer streek en liet, om ook geschikt nachtlogies te hebben voor zich en zijn gevolg „eenige koninklijke kamers” aan de hofstede aanbouwen, en later liet hij „een klein tuinhuis” in de „Ster” oprichten. Hier kon de koning „meer rust en eenzaamheid vinden dan op Frederiksborg, waar de dagelijksche eenige echt rustige uren wilde hebben, ging de reis naar Ørstrup als naar een soort hermitage”. „Ook de vrienden en dienaren van den koning vonden het tuinhuis zoo aangenaam, dat ze liever daar bleven dan elken avond naar Frederiksborg terug te keeren”. Doch weldra werd de ruimte te beperkt, en de koning liep al lang met de gedachte rond inplaats van buitenlandsche reizen naar Holland, Frankrijk en Italië (1691—'92 en 1708—'09) werd de koning, die zich zeer voor bouw- en tuinkunst interesseerde, nog meer daartoe opge-

¹⁾ Zie Buiten, jaargang 1922, No. 16.

DE TUINZAAL OP FREDENSBORG MET PLAFOND VAN BRENNO EN MUURSCHILDINGEN VAN JACOB FABRIS

wekt; in zijn reiskalender vinden we vele aantekeningen daaromtrent, en hij koopt marmeren schoorsteen, zuilen en standbeelden ter versiering van zijn kasteelen. De paus schonk hem achttien geïllustreerde werken met afbeeldingen van schilderijen, standbeelden, bouw- en tuinontwerpen. Maar het waren moeilijke en oorlogzuchtige tijden, de elfjarige oorlog met Zweden dwingt er toe de bouwplannen op den achtergrond te schuiven. Maar als in December 1718 de groote Noorsch-Deense zeeheld Tordenskjold den koning het bericht brengt van den plotseligen dood van zijn tegenstander Karel XII en de vrede in zicht schijnt te zijn, aarzelt de koning niet lang, of de voorbereidingen voor den bouw van Fredensborg worden gemaakt. En op 's konings geboortedag, den 11ten October 1722, werd het nieuwe slot feestelijk ingewijd met een koninklijke feestmaaltijd en ter herinnering aan den eindelijk tot stand gekomen vrede en aan Frederik *Fredensborg* gedoopt.

Da Krig og Orlogstid ved Gud en Ende fik,
Blev Fredensborg opbyggt i Fred af Friderik,
Og at det Freds-Paulun skal Fredens minde vaere,
Saa fik det Navn af Fred og Friderik at baere.

(Toen krijg en oorlogstijd door God een einde nam,
Werd Fredensborg in vrede opgebouwd door Frederik,
En opdat dat vredespaviljoen een herinnering aan den vrede
zou zijn,

Kreeg het den naam van vrede en Frederik te dragen.)

☞ Komen we door de slotallee aanwandelen, dan verheft zich imposant aan het eind van de lange rechte lanen van oude boomen, omgeven door de groene zware boomsilhouetten, de helwitte middenbouw van het slot met zijn breeden koepel en de vier minarets die den blauwen hemel in wijzen. In zijn onopgesmukten eenvoud maakt de bouw alleen door de zuiverheid van zijn architectonische lijn indruk. De breed opgezette koepel spreekt onmiskenbaar de taal van het Barok; hij geeft dadelijk, hoe eenvoudig hij op zichzelf ook is, dat trotsche, wijde gevoel van pracht, dat ons steeds weer de Barokwerken in het Zuiden geven. Maar het slot zelf spreekt door de zuivere stille eenvoud en rust van een fijne classicistiek. De Deense nationale Renaissance, die onder den grooten bouwheer Christiaan IV haar hoogtepunt bereikt had, begon reeds in het laatste decennium van Frederik III plaats te maken voor een classicistische Barok-strooming, die in den loop van den tijd de Deense bouwkunst steeds meer en meer gaat beheerschen. De weerstand van de inheemsche traditie was echter tot tegen het eind van de 17e eeuw zeer sterk, en het Classicisme kwam voornamelijk in de Duitsche en Hollandische omzetting, die de Deense inheemsche traditie nader lag, naar Denemarken. In de zeventiger en tachtiger jaren kwam dit Noordsche Classicisme tot volle ontplooiing, en van den bevruchtenden invloed daarvan getuigen nog

heden ten dage vele mooie bouwwerken. Maar het Classicisme dat wij in Fredensborg aantreffen is van anderen aard, zuiverder, zuidelijker. Deze nieuwe stijl is in het laatste decennium van de 17e eeuw langs een omweg over het Noorden, over Zweden naar Denemarken gekomen. Men noemt hem den „Tessin'schen stijl, naar Nicodemus Tessin den jongeren, den beroemden Zweedschen architect en bouwmeester naar het Stockholmsche slot. Tessin had zich op zijn reizen naar het Zuiden, onder invloed van de Renaissance, van Bramante Michel Angelo, en vooral van Lorenzo Bernini, dien hij als bouwkunstenaar het hoogst stelde, een eigen classicistischen stijl verworven, en hij kreeg ook in Denemarken een buitengewonen invloed, wees zijn Deense collega's van dien tijd een nieuwe richting. Fredensborg is, na het slot Frederiksborg in den omtrek van Kopenhagen het grootste bouwwerk dat van zijn invloed getuigt, al is het bouwplan daarvan met zekerheid niet direct aan hem toe te schrijven. ☞ De slot-allee zet zich voort in den voorhof, en tusschen twee rijen van telkens vier kleine bijgebouwen, die eenvoudig, maar zuiver van stijl zijn en waarvan de groepeerings overgenomen is van die der twaalf bijgebouwen op Lodewijk XIV's slot Marly, komen wij op het eigenlijke achthoekige slotplein, waarvan zes zijden volkomen omsloten worden door zes samenhangende gebouwen van één verdieping, terwijl aan den zevenden hoek, de zuidzijde, tusschen twee iets hogere paviljoenachtige gebouwen een breede inrit opengelaten is en zich aan de achtste, de noordzijde, het slot verheft. Midden op het plein staat het standbeeld van den vrede, eigenlijk, — naar het symbool dat de vrouwenfiguur in de hand houdt, een pijlbundel, — een personificatie van de eendracht, — een mooi werk van een onbekenden Italiaanschen meester, dat koning Frederik IV waarschijnlijk zelf op zijn reizen in Italië gekocht heeft. ☞ Als zich over de fijne, stille noblesse van dit achthoekige plein met zijn grauwe plaveisel en zijn helglanzende gebouwen de Deense voorjaarshemel welft, zoo teer en dun van atmosfeer, vol doorzichtig en toch eindeloos blauw, dan voelt men vol gelukkige blijdschap den adem van het Zuiden, en de zuiverheid en maat dezer architectuur spreken op directe wijze tot het gemoed. En, merkwaardig, toch is de bouw van dit slot, dat zulk een mooi en zuiver effect maakt, niet uit één stuk, niet naar één plan en door één bouwmeester gebouwd. De heele geschiedenis van de Deense bouwkunst der achttiende eeuw kan men aan de sporen die zij aan dit bouwwerk heeft achtergelaten, aflezen. Bij nader onderzoek merken wij, dat het slot zijn eigenaardig karakter te danken heeft aan de wisselende stijl soorten van die eeuw, maar toch ligt er zulk een eenheid over het geheel, dat getuigt, dat de bouwmeesters van de achttiende eeuw, ondanks den wisselenden smaak in het decoratief, die met de namen Barok, Rococo en Classicisme aan te duiden is, toch in de hoofdelementen van de compositie dezelfde principes volgden. En

CORNELIS HVID EN ZIJN VROUW

zoo is Fredensborg een zeer mooi en onvervalscht gedenkteken van een van de beste perioden van de Deensche bouwkunst. Het oorspronkelijke Fredensborg bestond slechts uit het middengedeelte van het tegenwoordige slot en de gebouwen van den achthoek. Het huis was een centraalbouw, bijna vierkant, 50 el façade-front, 60 el diep, waarin de koepelzaal (24 bij 24 el) de grootste vlakke ruimte be- loeg. Het slot had ook niet, zooals nu, twee volslagen verdiepingen, maar boven de eerste verdieping lag nog maar een halve (mezzanin). De koepelzaal doorbreekt niet alleen de beide verdiepingen, maar verheft er zich met nog een verdieping boven en wordt gekroond door een koepel die uit vier gebogen vlakken bestaat. Zij kreeg al haar licht door de ramen van de bovenste verdieping, later ook nog van de lantaren die op den koepel werd aangebracht. Het was een echte zaal met bovenlicht, een „salle à l'italienne". Rondom de koepelzaal gelijkvloers waren de koninklijke vertrekken. In de halve verdieping waren de kamers voor de naaste omgeving der majesteiten. De gebouwen van den achthoek waren gelijk met den vloer, het plein was aan den zuidkant door een gebouwenreeks gesloten, waarin zich een inrijpoort bevond. De bouw van het oorspronkelijke Fredensborg stond onder leiding van Johan Cornelius Krieger, die vermoedelijk van Hollandsche afstamming was — tot op dat oogenblik was hij koninklijk tuinopzichter, later 's lands opperbouwmeester — naar zijn eigen plannen of die van den koning — dat is niet uitgemaakt — die misschien door den bouwmeester-generaal Johan Conrad Ernst verbeterd werden.

(Wordt vervolgd)

F. WASCHNITUS

AAN HET ESROM-MEER

SEIZOEN-INDRUKKEN

KUIKEN-ARISTOCRAATJES

NET zoo min als iemand, die heel Italië is door- gereisd, zal weten te zeggen, welke hij daar de mooiste stad vond — zoo verschillend zijn zij, en zoo ieder op zijn eigen wijze mooi; immers wie kan kiezen tusschen Venetië en Napels, Rome en Florence? — zoo min kunnen wij besluiten, wat er in het voorjaar in tuin of wei het liefste is: de jonge eendjes, of de kuikens, pas uit het ei, de kleine pauwtjes, het kalkoentje, de lammetjes, of wat anders ook, van het vele jonge, dat ieder jaar weer geboren wordt. Iederen keer weer, en ieder jaar opnieuw, staan wij weer in verrukking; het is of het telkens de eerste keer is, dat wij het beleven; het is altijd weer wonderbaarlijk. Als in de broedmachine de eieren gaan barsten, en de kleine, natte, plakkerige kopjes er zoo wezenloos uit te voorschijn komen, is het een wonder; en als, maar heel kort daarna, de kuikentjes, opgedroogd, donzig en dik, zich al zoo op deze wereld thuis voelen, dat ze elkaar heel bij de hand, het eten voor den snavel wegpikken, lijkt dat nog grooter wonder. En als dan ineens de trouwe eend niet meer op haar eieren zit, maar het water in waggelt met een heel rijtje kleine gele bolletjes achter zich aan, die zonder meer ook het water instappen en rondspartelen of ze dat al jaren zoo gewend zijn, staan wij weer vol verbazing te kijken. En wat is nu het liefste? Ik heb het nooit kunnen besluiten. Maar vandaag is het toch net, of ik het wel weet. Ik heb mijzelf wel voorgehouden, dat het laatstgeborene altijd het aardigste is, en dat dat mij niet tot deze voorkeur moet verleiden. Dat ik gister er nog anders over dacht, en dat ik morgen bij het verschijnen van iets nieuws misschien weer van opinie zal veranderen, Maar hoe het zij, al het andere is vandaag in het niet verzonken bij deze nieuwe aanwinst: de kleine fazantjes Het is een slecht jaar, zegt men, voor alle broederijen. Maar fazanten zijn altijd moeilijk, en ze zijn en blijven teer, zoodat ook de goed-uitgekomenen lang niet allen in leven blijven. Met extra zorg worden de lieve kleintjes van de broedmachine naar de kunstmoeder overgebracht. Wat zijn zij klein! Het is verrassend, zoo verschillend als zij zijn van kippenkuikens. Veel kleiner, en zoo fijn- gebouwd; en dan zijn zij zoo aardig geteekend: op die heele kleine oppervlakjes is nog een heel patroontje van donkere streepjes op een lichten ondergrond. Kippenkuikens zijn lief en schattig en donzig, en alles wat je maar wilt; misschien hebben wij ze vroeger ook wel klein en fijn gevonden, maar dat alles valt nu weg tegenover de kleine fazantjes. Nu lijken zij groot en plomp, en de fazantjes zijn kleine, fijne aristocraatjes van een heel teer maaksel. Als zij buiten in de ren beginnen rond te loopen, kunnen wij er niet genoeg naar kijken, zulke elegante, vlugge diertjes zijn het. Maar al gauw blijken andere verschillen. Och, hoe diep geworteld zitten aard en ras van het voorgeslacht, dat bij eenzelfde geboorte, eenzelfde verzorging, eenzelfde opvoeding, de eigenschappen daarvan toch zoo dadelijk naar voren komen! De

kuikens zijn dadelijk al zulke zelfstandige wezens; nog maar een dag uit het ei, kennen zij den heelen gang van zaken in de kunstmoeder al op hun duimpje; zij loopen rond met het air van grootgrondbezitters, en probeeren daarbij zelfs al te slaan, met wat zijzelf waarschijnlijk al hun vleugels zouden noemen; zij voelen zich thuis, zij helpen zichzelf. Maar hulpeloos staan de arme fazantjes tegenover hun nieuwe cultuur-milieu. Deze vroege lentedagen in ons wisselende klimaat als de zon eens niet schijnt, of nu en dan achter wolken verdwijnt, is het koud voor de kleine pasgeborenen daarbuiten. De kippenkuikens loopen hun nachtverblijf binnen, en koesteren zich in de warmte van de lamp daar. Wat

weten de kleine wilde fazantjes daarvan? Wat weten zij, die kinderen van bosch en heij zijn, ook al komen zij uit een broedmachine, wat weten zij van een kunstmoeder? Verkleumd en angstig kruipen zij boven en onder elkander, een heel klein, huiverig hoopje nu ineens, in plaats van de overal verspreide, bewegelijke vogeltjes. Daar zitten zij, en wachten, dat beschermende moedervleugels zich boven hen zullen uitspreiden. Arme kleintjes, zij hebben nooit een moeder gekend; het is hun instinct, dat hun dit zegt, maar zij hebben immers geen moeder? ☼ Nu moet de tuinbaas komen, of iemand anders wien dit werkje toevertrouwd is, en ze binnen zetten. Ze zouden doodgaan, als zij daar zoo onbeschermd in de kou bleven zitten, maar zichzelf redden doen zij niet. Het is zelfs heel moeilijk om hen te helpen, zoo schuw en wild zijn zij, dat zij op en uit elkaar stuiven bij de minste nadering en wie ze dan nog netjes door den kleinen ingang naar binnen krijgt, is knap! Wat een geduld en beleid is er noodig, om hun een klein beetje vertrouwen te geven, en hen langzaam aan al het vreemde te doen wennen. ☼ Onze kleine, fijne prinsesjes, zij hebben een heele bediening noodig! Altijd moet er iemand zijn, die aan hen denkt, die hen beschut, die hun leert en terechtwijst met veel geduld! ☼ Ook later, als zij al ouder zijn en wat gewend, moeten wij hen toch met voorzichtigheid blijven naderen, zoo dadelijk verschrikt zijn zij, zoodat zij wild, hoog-op vliegen tegen het afschuttende gaas aan, en zich doodelijk bezeeren zouden. Zooveel meer zijn hun gevaren, en zooveel minder zijn zij er tegen bestand

☼ „Kleine prinsesjes”, denk ik die eerste dagen, „wij zullen jullie zeker niet allemaal mogen behouden” ☼ Maar nu, zoolang zij er zijn, en zooals zij zijn, zijn zij de wondere distinctie, de teere schoonheid van onzen tuin

MARYANNE VAN LOCHEM

DE LEEUWTJES IN ARTIS

MISSCHIEN vermoeden ze intuïtief, dat er eenmaal, in het leven van hun voorouders, iets anders is geweest, dan de warme huiskamer, waar ze hun eerste levensmaanden hebben doorgebracht. Maar heel vaag zal dat vermoeden zijn voor de leeuwjes, welke dit voorjaar in Artis werden geboren en die, dank zij de toewijding, welke de menschen hun gaven, een toewijding niet minder dan menschenkinderen ten deel pleegt te vallen, in het leven bleven. Want wie zou ze iets hebben kunnen vertellen in leeuwentaal. De moeder stierf bij de geboorte der welpen, de herdershond, die aanvankelijk als voederster fungeerde, kende slechts de afwijzende intuïtie tegenover het land, waaruit zijn zoogkinderen stammen. Weigerde ze aanvankelijk niet de leeuwenkinderen te zoogen! Immers de ingeboren vrees van het huisdier voor het roofdier verliet haar niet, toen ze haar moederlijke taak ten opzichte van de speelsche dieren baby's begon te vervullen. Toch heeft ze trouw de plicht vervuld, die de menschen haar hadden toevertrouwd, totdat de menschen zelve haar taak in handen namen. ☼ En Koning Leeuw bevindt zich er klaarblijkelijk best bij. In afwachting van wat komen zal, heeft hij in heel zijn houding alle allures van zijn machtigen voorvaders, den breeden zwaren kop in spanning geheven, onschuldig-verbaasd verwachting. ☼ Vol welbehagen drinkt hij de melk, die een vriendelijke vrouwenhand 't reikt. In minder dan geen tijd is 't zoete maal verorberd, een laatste slok, een rukken en trekken om vooral niets verloren te laten gaan en dan een behagelijke rust in de armen van zijn „nurse”, die het leeuwjong koestert alsof nimmer een Koning der Dieren, de Schrik der Woestijn heeft bestaan. ☼ En moeilijk is 't te denken, dat toch, in

Foto C. J. Steenbergh

VOOR DEN MAALTIJD

weerwil van de verweekelijking der gevangenschap, ook in dit jong de herinnering aan vroegere vrije grootheid slechts slaapt.

R. v. O.

WEERVOORSPELLERS

UIT het gedrag van sommige dieren, welke onder den invloed van mindere of meerdere vochtigheid der lucht, van wind of onweersverschijnselen handelen, kan het te verwachten weer worden voorspeld. Kikvorschen, zoowel de bruine graskikker als de boomkikvorsch, welke hun leven als insectenjagers naar regen of zonneschijn regelen, zijn zeer goede weervoorspellers. ☼ Dat ook spinnen dit zijn, weten maar weinig menschen. Toch zijn spinnen zeer goed als barometer te raadplegen. ☼ Als de spin vlijtig haar web maakt en lange draden spint, kan men mooi weer verwachten. Daarentegen voorspellen trage spinnen en kleine webjes een korten duur aan het mooiste weer. Wanneer spinnen haar web verlaten om weg te kruipen en als hongerkunstenaars in een hoekje gaan zitten, kan men gerust regen verwachten. ☼ 't Best kan men tegen tien uur des morgens voorzichtig de hongerige spinnen raadplegen, zonder ze te hinderen of te storen in haar werk. Vergrooten de spinnen dan haar webbe, dan is er meestal goed weer op, til. De spin schuilt meestal in een trechtersvormig zijweb, waar zij haar nestholletje heeft, doch bij mooi weer blijft ze daar ver vandaan en zit, met wijd uitgestrekte voorpooten om tien uur midden in haar web. Dan blijft het heel dien dag mooi weer! ☼ Nog een voorbeeld uit de weerkunde der dieren. Bij een regenbui gaan de kippen schuilen, ze zoeken dekking onder struiken, banken of hagen, waar ze haar veeren trachten droog te houden gedurende den regen. Houdt de regen echter

Foto C. J. Steenbergh

HET BEGIN VAN DEN MAALTIJD

aan, voelen de kippen aankomen dat mooi weer dien dag verre blijven zal dan verlaten ze hun schuilplaats trots den regenval en laten zich heel gemoedelijk nat regenen. Natte kippen beloven dus weinig goeds op een regendag, 't is en blijft dan regen, zoodat men geen groote tochten moet gaan ondernemen zonder regenjas of regenscherm. G.

Op bezoek bij den meest geliefden koning ter wereld

(Vervolg)

HIER staat Prinses Ileana omringd door eenige jonge heeren van het hof, maar onmiddellijk keert zij zich vriendelijk tot de vreemde gast. Zij vraagt, hoelang ik al in Roemenië ben, hoe ik het land vind en voegter aan toe, dat ik bepaald nog de beide andere koninklijke verblijfplaatsen moet gaan zien, die beide in een mooie omgeving zijn gelegen met een prachtig uitzicht. Nu neemt de koninklijke familie afscheid van haar gasten en de koningin is zoo vriendelijk mij te zeggen, dat ik, als ik wil, het interieur van het huis mag gaan bekijken. En dat wil ik natuurlijk wel. En zoo maak ik een rondgang door het Catratinslot. Het is gebouwd ter gelegenheid van het huwelijk van koningin Maria met Koning Ferdinand. Hier heeft Koningin Maria haar leven doorgebracht en al het aanwezige draagt den stempel van haar rijke persoonlijkheid. Mijn ervaring van mijn bezoeken aan koninklijke paleizen is, dat het heel moeilijk is een bepaalden indruk vast te houden, doordien alle paleizen zoo weinig persoonlijk aandoen in hun pracht, maar het Catratinslot verschilt hierin gunstig van alle andere. Zijn inrichting en meubilering dragen absoluut een persoonlijk cachet. Prachtige beeldhouwwerken en schilderijen, antieke „ikonen" en oude zilverwerken der orthodoxe kerk vindt men in de boudoires, omringd door stoelen en sofa's, die tot een zitte noodden. Aan de wanden prijken mooie etsen naar Roemeensche motieven, waarvan verscheidene gesigneerd zijn door den hier te lande beroemden Duitschen schilder Kansius, die zich als Roemeen heeft laten naturaliseeren uit liefde voor de Roemeensche natuur. En op de tafels liggen mooie Roemeensche borduurwerken, dat heerlijke bewijs van den schoonheidszin van het volk. De werkkamer van Koning Ferdinand is geheel gebleven in den toestand waarin deze bij den dood van den koning was, zwaar en degelijk, maar toch vriendelijk en uitnodigend tot den arbeid, met al die boeken in hooge kasten langs alle vier wanden. In de kamer van Koningin Maria zijn ook boekenkasten langs de wanden, maar die zijn laag. Ik vind hier menig boek uit de Skandinavische literatuur, zoowel Ibsen en Hamsun als Strindberg en Lagerlöf. De eetzaal doet denken aan een orthodoxe kerk, met haar hooge gekleurde ramen in kleine ruitjes verdeeld. Het buffet is gebogen als een altaar en over de groote, ronde tafel, gedekt met wit linnen, ligt een looper van het prachtigste goudbrokaat, waarop een gouden vaas met lelies. Een stapel borden, wit met gouden rand en kroon, staat aan het einde van de tafel,

alsof men vergeten heeft dien weg te zetten. Een zeer persoonlijke stempel draagt de groote salon. De lange kamer met lage zoldering heeft aan den rechter wand twee groote, breede divans, bekleed met goudbrokaat en met goudbrokaten kussens tegen rug en zijanten. Ik vroeg de Engelsch sprekende hofdame, die mijn Cicerone was, of dit Roemeensch handwerk was, maar kreeg ten antwoord dat het Indisch werk was — een vermogen aan goud, dat de vader van Koningin Maria ten geschenke gekregen heeft van een Maharadja, toen hij Vice-koning van Indië was. Koningin Maria heeft schatten geërfd en ze alle gebracht in het Catratinslot. Op een lange mahoniehouten tafel voor de met brokaatstof bekleede divans staan 47 scheepsmodellen in zilver, modellen van zonderlinge oude zeilschepen, die de koningin van haar vader heeft geërfd. Maar daar ontwaart mijn oog

Foto C. J. Steenbergh

SPEELKAMERADEN

op den vleugel en op een ronde mahoniehouten tafel op eens een heele verzameling koninklijk Deensch porselein, dat mij als een oude bekende schijnt te groeten; porseleinen honden in alle grootten staren mij aan en ik krijg den indruk alsof de geheele dierenserie compleet is. „Koningin Maria houdt van bloemen en van dieren", zegt de hofdame „en deze porseleinen honden amuseeren haar. Dat is ook het geval met den kleinen koning. Indien U misschien lust heeft den koning aan het stuur van zijn eigen auto te zien, zoo gaat U maar het park in, daar treft U hem zeker op dezen tijd van den dag", voegde de vriendelijke dame mij ten afscheid toe. Zoo wandel ik een uurtje in het park, dat om het paleis heen loopt. Van tijd tot tijd ontmoet ik een in khaki gekleeden bediende of tuinlui en plotseling zie ik een lage, roode kinderauto in flinke vaart op mij afkomen. Aan het stuur zit Zijne Majesteit de Koning van Roemenië en naast hem de Engelsche gouvernante. De auto stopt plotseling en beiden stappen uit. Een bediende snelt toe en neemt de auto onder zijn bewaking. De koning heeft zijn witte audientiecostuum verwisseld met een khakikleurige broek en een lichtblauwe blouse met khakikleurige das. Verder heeft hij witte sokjes aan en witte sandalen. Hij brengt met een doodernstig gezicht het militair saluut. „Hebt U mijn jonge hondjes al gezien?" vraagt de koning. „Nog niet, Uwe Majesteit", antwoord ik. „Wijs 'the lady' mijn hondjes", zegt de koning tot een bediende, die wat terzijde staat. Daarop brengt de koning nogmaals het saluut op stramme wijze, stijgt in zijn auto en zet 'm aan. „Laat mij meerijden" roept de zwaargebouwde gouvernante en loopt eenige schreden achter de auto aan, totdat de koning zoo genadig is om te stoppen en zijn passagier op te nemen. Ik heb nog juist een film in mijn Kodak en had gedacht die te gebruiken voor een foto van het Koninklijk Paleis, maar wil die nu bewaren voor het vorstelijke stel honden. Het zijn zeven groote flinke jongen, die juist hun maal gedaan hebben. Voor het venster, dat uitziet op den tuin, blikte met zijn verstandige oogen een groote herdershond op de zeven kleintjes neer. „Is dit de moeder?" vraag ik een bediende. „Neen, de vader". Dat is de lievelingshond van Prinses Elena, die haar overal volgt. Van tijd tot tijd mag hij zelfs mee aan tafel zitten. Hij is zoo verstandig en welopgevoed, een echte „gentleman",

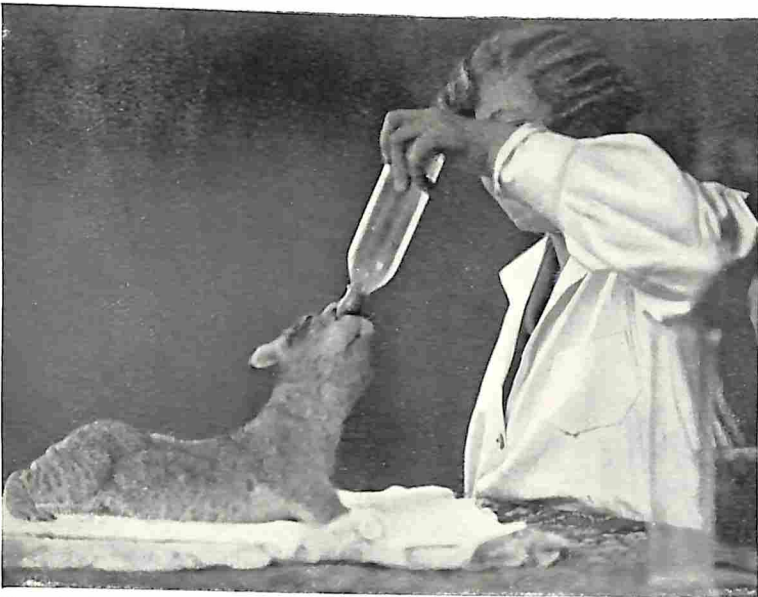

Foto C. J. Steenbergh

DE LAATSTE DRUPPEL

glimlacht de bediende. Dit broed heeft dus een vader, die zijn kroost kan gadeslaan bij het spel, bepeins ik. Dat is meer dan men van den koning kan zeggen. En dat is wel wat de goede Boekaresters bedoelen, wanneer ze zuchten: „Wij houden van onzen koning, omdat hij zoo ongelukkig is”. Het lot kan soms wreeder zijn voor de menschen dan voor de dieren en het wreedst voor koningen en kroonprinsen. Nog spreekt men in Boekarest over ex-Kroonprins Carol's republikeinsche neigingen. Men zegt dat hij tot zijn moeder gezegd moet hebben, dat hij, zoodra hij koning werd, de republiek zal invoeren en zichzelf candidaat zou stellen voor het presidentschap. ☼ „Dat een koning zoiets kan zeggen!” Als ik eindelijk mijn eunuch terug vind, zit hij te slapen en staan de paarden te slapen. Maar hij wordt onmiddellijk wakker en begint mij levendig te ondervragen omtrent den koning. Als ik alles verteld heb, wat verteld kan worden, zegt hij met beslistheid: „God zegene hem, hij groeit op tot een rechtvaardig koning!” ☼ Dan draven de witte paardjes in den zonsondergang terug naar Boekarest. NINA ARKINA

Mijn oude meubelmaker

EEN van mijn kennissen belde me op, om 't adres van mijn meubelmaker. Of ik niet wel eens iets op teekening had laten maken? „Ja, zeker, mijn bedboekenkast, goed en niet al te duur. Het adres is . . . heb je het?” Of dat dezelfde was die indertijd mijn bureau gemaakt had? Ik lachte en Edith begreep niet waarom. „Dat is te lang door de telefoon, ik zal je wel eens van hem vertellen. 't Is niet dezelfde in elk geval; die van mijn bureautje is allang dood”. ☼ Maar ik zie zijn gezicht nog vóór me! Toen ik, met drie- of vierentwintig, van mijn eerste verdienste één voor één Veghelsche stoelen aangeschaft had op mijn kamer, en met innige vreugd en triomf er telkens een „Weener” stoel voor verwijderd had, begon ik voor een bureau op te sparen. Het duurde wel een poosje eer ik het sommetje bij elkaar had — ik had natuurlijk intusschen overal mijn licht al eens opgestoken — maar eindelijk dacht ik het dan wel te kunnen wagen. Mijn teekening lag al kant en klaar; een streng, rechtlijnig meubel moest het worden, natuurlijk! Wie van ons die toen niet zwoer bij de rechte lijn? ☼ Het adres van den meubelmaker had ik ook. Ik was er al dikwijls geweest met mijn vriendin Meta, de teekenaarster. ☼ Een donker winkeltje was het, in een donker straatje, waar van

Hemelrijk woonde. — De jongens lachten om den naam, maar voor ons waren er genoeg „hemelsche” dingen in dit achterafhoekje. Want van Hemelrijk was niet alleen meubelmaker, hij handelde ook in antiek. Volgens hem waren het allemaal „effetieve anteketaate”, die hij verkocht; maar Meta, die er wel kijk op had, betrapte hem wel eens op wat de Duitschers „Vorstellung falscher Thatsachen” noemen. ☼ „Van Hemelrijk, het is een aardig ding, maar het is niet antiek”. „Nou” — probeerde de oude baas nog, — „het is er al langer dan U en ik same!” „Maar 't is niet antiek”. „Nou” — gaf van Hemelrijk toe, (op een toon van: „hoe kon je zoo zeuren over een kleinigheid”) „een dag nà antiek”. ☼ Als we hem naar de prijs van 't een of ander vroegen, kregen we er eerst een heele ophemeling van te hooren; dat kan je iemand van zijn naam ook niet kwalijk nemen, vond Meta. ☼ „Dat vaasje? Daar sal U misschien in de heele stad geen tweede van vinde. Dat is iets seldsaams. En 'n effetieve anteketaat!” ☼ „Er is een barst in, zie je dat?” „Me lieve mensch, as dät niet was, dan kon je 't niet eens van me krááge! Dan ging het sóó naar 't mesejum!” ☼ Daarna moest elk bedrag wel matig lijken, natuurlijk. ☼ „Dat bordje? 'k Wou maar dat ik er méér van had! As ik daar twaalf van bijmekaar kon krage, dan ging ik renteniëre, wil U dà-geloove? Och, och, wat een prachtbordje is dat!” En van Hemelrijk zuchtte zóó diep, dat we 't haast als een misdaad voelden, hem er van te willen berooven. ☼ „En hoeveel . . . ?” „Ja, een ander sou ik 't niet eens verkoope, — 't is dat ik U al soo lang ken — nou, 't is voor niks — maar siedaar — vaaf gulde!” „Dat is voor mij te veel, van Hemelrijk, dan neem ik 't maar niet”. „Nou, weet je wat, ik gun het U nou eenmaal. Voor drie vaaftig! Daar! Maar vertel 't geen mensch”. ☼ 't Slot was, dat Meta voor f 2.75 eigenaarster werd. ☼ Natuurlijk, had Meta gewaarschuwd, moest je ook voeruit een beetje afspreken met hem, over den prijs van 't bureau, maar ook daarin liet hij wel met zich handelen. ☼ Zoo was het ook, „Ja”, begon hij voorzichtig, en krabde zich eens achter 't oor, „dat sal een heel werk worde. Weet je wat se daar nou in de groote meubelsake voor vrage soue? Nou, op se àlderminst — honderdvaaftig gulden!” „'t Kan wel zijn, van Hemelrijk maar daarom gá ik ook juist niet naar de groote zaken”. Dát vond hij aardig. Een poosje grinnikte hij zachtjes. Toen, vertrouwelijk, fluisterde hij bijna: „Sal ik U nou eens wat segge? Dat maak ik U, precies soo as U 't wil, voor geen eens honderd. Voor vaaf-en-negentig! Nou?” „Dat is nog wel twintig meer dan ik gerekend had, van Hemelrijk”. „Nou ja — as je nou sóó begint! Voor tachen-tig sou 't misschien nog gaan!” Ik begreep dat ik zeventig had moeten bieden, nu hij zóó snel „afzakte”. Maar voor vijf en zeventig gulden werd 't dan toch afgesproken. ☼ Enthousiast luisterde van Hemelrijk naar de verklaring van de teekening. Hij begreep 't best. „Ja, ja, alles nieuwe stáál!” „En dan wou ik 't zoo donker mogelijk gebeitst hebben”. „Ja, ik weet 't wel, dan neem ik die àlderdonkerste akebaas!” 't Duurde eventjes voor 't woord tot me door-

Foto C. J. Steenbergh

DAT SMAAKT

drong. Thuis wist niet iedereen, die 't buiten verband hoorde er „eikenbeits” van te maken. 't Was toch anders duidelijk genoeg!” Na veertien dagen kwam van Hemelrijk mijn dierbare meubel afleveren. Onder 't opzetten straalde zijn heele gezicht. „Nou sal U deris wat sien!” De kleur van de „akebaas” vond ik uitstekend. Maar, tot mijn teleurstelling was de teekening niet precies gevolgd. Aan weerszijden boven de kastjes twee laadjes boven elkaar, terwijl ik aan één kant een diepe lade had willen hebben. En de opstand voor mijn boeken was onbedekt; ik had 't juist zoo aardig bedacht, een breed dekstuk er boven tegen stof, waar dan tevens een lampje en wat vaasjes en prulletjes op konden staan. „O, maar dat kon nog makkelijk veranderd worden”, beloofde van Hemelrijk. Geërgerd en teleurgesteld, nu ik mijn trots en glorie nog niet definitief in gebruik kon nemen, verweet ik: „Maar de teekening was toch duidelijk genoeg, waarom heb je je daar niet aan gehouden?” „Ja — die teekening — de oude baas krabde zich eens achter 't oor. „Die kon ik soo gauw niet meer vinde. Seker weggekomme, met de krulle”, veronderstelde hij gelijkmoedig. „Met de krullen!” Mijn prachtteekening! Ik was diep verontwaardigd. „Ja, of dat de rotte 't pampier hebbe opgegete”, was van Hemelrijks tweede veronderstelling. „Want die rotte, die slepe alles weg. Me seep hebbe se ook opgegete. Omdat ik me dan wel is wasch”, lichtte hij toe, om de aanwezigheid van zeep in zijn werkplaats te verklaren en te verontschuldigen. Ik keek hem eens aan, en dacht dat het misdrijf van de „rotten” al wel een poosje geleden gebeurd moest zijn. Mijn glimlach deed zijn nu min of meer bekommerd gezicht weer heelemaal opklaren. „Binne de week is alles piekfaan in orde, juffie. En U sal het niet sien verslaate!” Zoo waar, van Hemelrijk hield zijn belofte en ook zijn voorspelling zal wel uitkomen: tot nu heb ik het inderdaad niet zien verslijten, mijn bureau in „nieuwen staal”, gebeitst met de „alderdonkerste akebaas”. En met van Hemelrijk ben ik, zoolang hij zijn winkeltje hield, goede vrienden gebleven.

TANTE VAN TOENTERTIJD

DE TUIN IN DEN VROEGEN MORGEN

BREEDER staven zonnelicht liggen tusschen de takken, nat van dauw hangt zwaar het loof. De kleine lobelia's moeten diep zich buigen onder haar schitterend kroontje, de kruivende kool is als met zilver beslagen. Een spinneweb hangt tusschen de dahlia's: eep rad van zilver aan een glanzend parelsnoer. Herfstdraden zweven door de lucht, kleine, teere boden van wat komt. Druipend van licht staan de boomen in den morgennevel, af en toe valt geruischloos een blad. Bonte spreuwen kwetteren in den vlierstruik en vechten om de zwarte bessen. En over de ontwakende aarde welft zich wijd de hoog-blaauwe hemel, waarlangs traagjes wat witte wolkjes schuiven.

E. VAN DEN BERG—BOLDINGH

Ontvangen uitgaven

Bij W. J. Thieme & Co. te Zutphen verscheen: Het eerste praktische cultuurboek voor den Nederlandschen bloembollenkweker, samengesteld door G. Kluft. Dit boek bevat beschrijving en prijzen over de geheele bloembollenteelt op den kouden grond. Het boek is geheel op eigen ervaring grond en voorziet in een leemte, daar er tot nu toe wel enige kleinere werkjes over bollencultuur waren verschenen, maar een boek, gelijk dit, dat een overzicht geeft van de geheele bloembollencultuur, bestond tot nu toe niet.

DE HINTERE BALMIHORN

(Vervolg)

NA eenige aarzeling volgde Ad, die trouwens nog niet zoo 'n geoefend hoogtourist is; hij mocht dus even aarzelen. Ook dit ging goed. Maar Pieter, die nu volgde, sprong verkeerd af, kwam aan de overzijde niet goed neer en gleeed naar de diepte. Dit zegt nu niets voor de gevaarlijkheid, want verspringen kun je op den vlakken weg evengoed, en Pieter had in het voorjaar zijn voet verstuikt. In ieder geval hier tuimelde Pieter potsierlijk omlaag. Voor een oningewijde lijkt dit altijd erger dan het is. Maar je zit aan een touw en je springt niet voor en al eer je voorman, en zoo mogelijk ook je achterman „sicher” staat, d.w.z. dat hij in geval van nood kan „houden”. Ook bekeer je je meestal niet eens ernstig omdat je rugzak, als verzwaaring, zich gewoonlijk als een buffer plaatst tusschen het lichaam en den rotswand. Aan een zoet lijntje werd Pieter dan ook weer omhoog gehaald, en toen ik als laatste dan nog in een sierlijken boog over de kloof was geschoten, hadden we de Zwilingbrücke achter ons. Het incident had de goede stemming er in gebracht, en om 5.10, Pieter was juist begonnen om ons voor de derde maal uit te leggen hoe het gekomen was, togen we verder. Pad is er dan eigenlijk niet meer. Alleen zoo nu en dan laat het even zien dat er toch een bepaalden weg of liever richting gevolgd wordt. Deze leidt dan naar den rand toe en voert naar een

Teek. J. H. Jurrens

BEATI POSSIDENTES

Kamin, die in den oostwand van het voetstuk is ingesneden. Zoo een Kamin (Cheminée) is als het ware bijna een rustpunt in een tocht. Aan weerskanten vinden handen en voeten zooveel steunpunten dat 't eerder een ophuppelen wordt dan een opklimmen. Na boven nog wat over rotsen geklauterd te zijn, deels ook opgetrokken door Matten, bereikten we om 6.40 de Balmilimmi (\pm 2600 M.). We hadden dus 570 M. geklommen in 2 uur en 40 minuten, wat, gezien de terreinsomstandigheden en vooral het openthoud aan de luchtbrug nog niet tegenviel. Zoo een limmi (col, forcla), vormt een natuurlijk rustpunt. In de eerste plaats is alsdan een bepaalde étappe afgelegd, en in de tweede plaats word je overweldigd door het veranderde vergezicht; je hebt een nieuw ontdekte wereld voor je. En altijd weer wordt je getroffen door het steeds wisselend spel van gletschers en bergtoppen, en altijd weer gevoel je de grootschheid van het hooggebergte en de voldoening van iets bereikt te hebben. We namen hier onze eerste rust, van 6.40 tot 7.15, en legden de eerste hand aan Susie, n.l. aan Susie's Touristenfutter. Eén stel broodjes, om van de rest maar te zwijgen, bleek opvallend afgeplat. De Muttgletscher ligt hier ongeveer een 50 M. onder je en stort deels séracvormig en glijdt overigens meer geleidelijk naar

Teek. J. H. Jurrens

DE FLIEGENWAND

het Oosten omlaag. Aan de overzijde de spitse hintere Balmihorn met zijn getakte afteekening tegen de strakke lucht. In de verte tegen den hemel een onregelmatige lijn van verdwijnende toppen. 't Lijkt wat banaal om 't steeds weer te herhalen, de opmerking die eigenlijk voor elke beklimming geldt; je hebt eenerzijds het gevoel dat je hier urenlang zoudt kunnen dromen en suffen en genieten, je het altijd weer. Om 7.15 daalden we, boven de séracs, stoken. We zullen hier zoo ongeveer op een 2550 M. zijn, terwijl de voet van de spits op 2780 M. ligt. Een gletscher of dat je er altijd voetstappen in hakken kunt. Spletten worden 8.15 hadden we de overzijde bereikt en zetten we onzen voet

op de eerste steenen van de „Spitze”. We namen een kwartier rust (tot 8.30). Hier restten ons dus nog 545 M. tot den „Gifpel”, en hier beginnen de terreinmoeilijkheden, die aan het alpinisme de groote bekoring verleen; de bekoring van den „thriller”, maar dan van een beter gehalte. 't Eerste gedeelte klauteren wordt nog afgewisseld met stukjes gletscher en sneeuw wand waar de pickel treden in houwen moet. Hoogerop ligt het interessante gedeelte, de zoogenaamde „Fliegenwand”, zoo geheeten omdat je daar omhoog moet, zoo ongeveer op de wijze van een vlieg tegen een behang. Daar viert de gids zijn triomfen en toont hij zijn onbestreden meerderheid boven zijn „Herrschaften”, die hij in waarheid aan een touwtje heeft. Daar is het de „thriller” op zijn best. Met een variant op de aanbeveling van de pennevruchten van een populair schrijver, voor wien ik niet nog meer reclame maken wil, zou je kunnen zeggen: „It is impossible not to be thrilled by the Balmihorn”. Hier maakten we dan ook nog even een emotie door, waar ik straks bij het afdalen op terugkom. Den top bereikten we om 10.50. In totaal hadden we er dus 6 uur en 50 minuten over gedaan. Als ik zeg „we” bereikten den top, dan moet ik even stilstaan bij een topografische bijzonderheid, die aan dat „we” een speciale beteekenis gaf. De top bood n.l. slechts plaats voor anderhalve persoon tegelijk. Hadde het dus een wedstrijd gegolden, dan zouden er minstens twee tijden van aankomst vermeld moeten worden.

De emotie, waar ik straks op doelde, had plaats bij de afdaling van den „Fliegenwand”, waar de minst geoffende onder ons zijn voet zette op een onbetrouwbaar uitstekend richeltje, dat afbrak. En voor de tweede maal dien ochtend spreidde iemand in vol plané

het witte paard bij elkaar. En Susie had er nog een functie bijgekregen, n.l. verpleegster. En terwijl wij Pieter's pickel in de kloof terugzochten en -vonden, liet Ad zich genoegelijk verplegen. Maar Susie had een beslist vertragenden invloed op de wondgenezing, want als wij ten slotte niet hardhandig waren opgetreden, dan zat Ad nog in het „weisse Rössli”. Bij Susie.

Teek. J. H. Jurrés

IN VERSNELD TEMPO

„weisse Rössli”.
TH. HAMMES

BOSCHMARTERS

DEZE kleine roofdieren, zeldzaam voorkomend in onze bosschen zijn echt vlugge jagers. Door het dichte struikgewas, in de hoogste boomtoppen, overal vindt de boschmarter gemakkelijk zijn weg. Snel ter been, vlugge klimmer, vaardige springer, bekruipt en besluip hij bovendien alles wat zich door tijdige vlucht zou kunnen redden. Alle kleinwild, hazen of konijnen, zelfs jonge reekalfjes bijt hij dood en in een kippenhok of duiventil op bezoek gedraagt hij zich al even bloeddorstig. Is er echter een muizenplaag dan doen de marters wel nuttig werk, evenals zij een teveel aan eekhoorns in de bosschen gemakkelijk te keer gaan. Iemand vertelde mij hoe hij op een mooien Meidag een viertal jonge boschmarters had zien spelen, onder toezicht van hun lesgevende moeder. Hun spel was zoo echt een oefening voor hun latere jachtleven. Plagen en verdedigen, elkander beloeren en bespringen, worstelen en rollebollen, om plots in een boom te vliegen, elkander achterna te zitten van tak tot tak, een wilde jacht over de dunste takjes van boom tot boom was het. Dan kropen ze weer langs de stammen omlaag, schoven platliggend over den grond als slangen om elkaar te verrassen en te overvallen. Bij het bemerken van den toeschouwer door een der jongen, snuffelde dit dier even aan zijn schoenpunt, om dadelijk daarop de vlucht te nemen en met luid geknor de anderen te waarschuwen voor het vreemde gevaar. Geen tien tellen later zaten alle marters, groot en klein, in de hoogste boomtoppen stilletjes omlaag te loeren, terwijl moeder marter onbeweeglijk post had gevat, boven tegen een eikenstam aangedrukt. Wie zou zulk een spelend roofdierengezin niet eens bezig willen zien in hun natuurlijke omgeving? G.

Teek. J. H. Jurrés

MÜLLITAL EN BALMIHÖRNER

Teek. J. H. Jurrés

DE VERTRAAGDE GENEZING

zijn armen uit naar de lokkende laagte. Ik had mij juist even omgedraaid om eens een kijkje om me heen te werpen en daar komt me een makker in versneld tempo van boven schieten. Ik had nog net even tijd om, men doet dat altijd in hachelijke oogenblikken, mijn rijk en zonnig leven aan me te laten voorbijgaan in een kaleidoscopische momentenfilm, en krampachtig groeven zich mijn vingers en teenen in den bergwand. Een schok, een doorzwiepen naar buiten, een begin van afglijden — nog juist gestuit — weer zwiepen — schrap zetten — een kleven tegen den bergwand — en het ergste gevaar is voorbij. De anderen komen te hulp en de spanning van het touw en van de gebeurtenis zijn alweer geschiedenis geworden. Die figuur daar tegen den bergwand geklemd, dat ben ik. Op de tekening ben ik er, dunkt mij, niet zoo gunstig afgekomen. Maar dat is geen opzet geweest. Integendeel, de teekenaar is mij bevriend. Hij heeft alleen maar de spanning van het oogenblik willen weergeven en hij deed dat mijns inziens een beetje te veel ten koste van mijn gelaatsuitdrukking. Overigens had ook Ad zich niet ernstig bezeerd, want ook nu weer had de rugzak voor buffer gespeeld. Hij kwam er met wat beduusdheid en, als ik me wel herinner, met een paar gebroken ribben van af. De verdere afdaling was dan ook geen onverdeeld genoeg meer. Maar hij hield zich goed. En toen we eenmaal den gletscher weer vast onder onze voeten hadden, en ik de gebroken ribben met wat pleister op hun plaats had gebracht, kon de tocht welgemoed worden voortgezet. We daalden af in het Geslital waar wij met het oog op de gebroken ribben den nacht verbleven. Matten, die liever weer thuis wilde zijn, ging door naar Bürgli. De volgende dag vond ons allen weer in

TORQUATO TASSO

14)

Uit het Poolsch door

KAZIMIERZ CHLEDOWSKY

(Vervolg)

TIJDENS Torquato's verblijf in Napels werd kardinaal Ippolito Aldobrandini als Clemens VIII tot paus gekozen, tot groote blijdschap van den dichter, die hoopte, dat de nieuwe paus, dien hij van vroeger kende, hem onder zijn bescherming zou nemen. Van dit oogenblik af had Tasso geen rust meer in Napels en hij vertrok dan ook den zes en twintigsten April 1592 naar Rome, waar hij door den neef van den paus, Cincio Passeri Aldobrandini, zeer welwillend werd ontvangen. Cincio, die in Mei 1589 uit Polen was teruggekeerd, waarheen hij zijn oom Ippolito, den pauselijken legaat, had vergezeld, stichtte een academie, waarvan de leden bij den stichter in huis woonden en aan zijn tafel aten; het is dus te begrijpen, dat de letterkundigen met dezen nieuwen mæcenas zeer ingenomen waren en hem tallooze gedichten en verhandelingen opdroegen. Ook Tasso werd uitgenoodigd bij hem zijn intrek te nemen, maar Cincio's gastvrijheid was niet geheel vrij van eigenbelang, want de roemzuchtige pauselijke neef verlangde, evenals eertijds de hertog di Conca en Manso, dat de „Conquistata" te zijnen huize beëindigd en onder zijne auspiciën uitgegeven zou worden. Hoewel Torquato op het Vaticaan een geriefelijke en gunstig gelegen kamer met uitzicht op de tuinen had, gevoelde hij zich aanhoudend ziek en ontevreden. Daarentegen was zijn ijdelheid geheel bevredigd, want hij zat vaak aan tafel met kardinalen en Romeinsche waardigheidsbekleeders. In een van zijn brieven aan Fabio Gonzaga bekent hij, dat de eenige troost bij zijn haast aanhoudende koorts de eerbewijzen zijn, die hij op het Vaticaan ontvangt en die men hem elders en voornamelijk in Mantua heeft onthouden. Zoo zat hij, aldus vervolgt Tasso, onlangs aan tafel met vele kardinalen en was hij de eenige hoveling, dien men deze groote eer waardig keurde; met gelijke onderscheiding werd hij door de Colonna's, Orsini's en Gaetani's behandeld. Ontevreden als altijd, verlangde Tasso toch terug naar Napels, waar hij door zeebaden genezing hoopte te vinden. Hij wachtte met zijn vertrek, totdat Cincio Aldobrandini tot kardinaal benoemd zou zijn, aangezien hij bij deze plechtigheid de uitgifte wilde afkondigen van zijn gedicht, dat hij den aanstaanden kerkvorst wilde opdragen. Als tegenprestatie beloofde Cincio ervoor te zullen zorgen, dat Tasso op het Capitool gelauwerd zou worden. De dichter raakte zoo onder den invloed van deze hem wachtende onderscheiding, dat hij, bevangen door een ziekelijke neiging tot praal, een gouden ketting om den hals hing en zoo uitgedost, met een degen op zijde, tot groot vermaak der bevolking op straat wandelde. Den zeventienden September 1593 benoemde de paus zijn beide neven Pietro en Cincio Aldobrandini tot kardinalen, den laatste onder den naam van di San Giorgio, om hem zoo te onderscheiden van Pietro, die zijn familienaam Aldobrandini behield. Toen gaf Tasso zijn „Gerusalemme conquistata" uit; het gedicht beantwoordde echter niet aan de verwach-

tingen, want het was, zooals Antoniano dit vroeger gewenscht had, al te zeer een werk, geschikt om in kloosters gelezen te worden. Tevens wekte het groote verontwaardiging op aan het Ferrarische hof, want de dichter had de verzen er uit geschrapt, die hij ter eere der d'Este's had geschreven. De reden hiervan was, volgens Tasso's eigen verklaring, Alfonso's gierigheid, die den dichter voor dien lof niet wilde betalen. Na de uitgifte van zijn gedicht vertrok Tasso overeenkomstig zijn plan naar Napels, waar hij in het klooster der Benedictijnen, S. Severino, zijn intrek nam. Hij schreef daar veel gedichten zonder beteekenis, bezocht oude kennissen en was vaak in groote gezelschappen. Uit dien tijd dateert ook zijn vriendschap met monseigneur Stanislaus Reszka, gezant van de Poolsche koningen Stefanus Batory en Sigismund III bij het Napolitaansche hof. Reszka was tijdens het concilie van Trente secretaris van kardinaal Hosius, die hem zoo

waardeerde, dat hij hem tot zijn executeur-testamentair benoemde. De secretaris toonde zich dankbaar jegens zijn weldoener en bracht diens groote verdiensten steeds naar voren, vooral in zijn brief aan Stefanus Batory, waarin hij met veel lof over Hosius schreef. Tasso, die al eerder, in Rome of Napels, met Reszka kennis gemaakt moet hebben, schreef dezen een sonnet, dat voor het eerst door markies Gian Giacomo Trivulzio in het begin der XIXe eeuw werd gepubliceerd en door den kenner van Poolsch-Italiaansche betrekkingen, Sebastian Ciampi, in diens brief aan Visconti van den tweeden Juni 1828 herdrukt werd. Tasso las ten huize van Reszka, die in Napels vele letterkundige beroemdheden ontving, vaak zijne gedichten voor. In een brief aan den Vlaming Gherard Vos merkt de Poolsche prelaat op, dat hij de Italiaansche taal wegens haar schoonheid nog meer was gaan waardeeren, toen Tasso hem een hoofdstuk uit zijn „Il mondo creato" voorgelezen had. Tasso schonk een exemplaar van zijn „Gerusalemme conquistata" aan Reszka met een zeer vleeiend octaaf. Het exemplaar van de „Conquistata" met deze opdracht was in 1828 in het bezit van den boekhandelaar Giovanni

Battista Petrucci te Rome, die het aan een Engelschman, graaf Guilford, verkocht. Hoe het vervolgens met dit kostbaar boek gegaan is, weet men niet. Waarschijnlijk maakt het nog heden ten dage deel uit van de een of andere Engelsche verzameling. Kort daarop zou Tasso een reis naar Rome, de laatste in zijn leven, ondernemen. Kardinaal Cincio was bevreesd voor de gezondheid van den dichter en meende, dat deze het op het Vaticaan geriefelijker zou hebben dan in Napels bij de Benedictijnen; hij noodigde hem daarom uit naar Rome te komen en zond hem daarvoor vijftig scudi. Tasso reisde er dan ook heen, droomde van den lauwerkrans en schreef nog, men zou haast zeggen uit gewoonte, een reeks onbeteekenende gedichten. Hij werd in Maart 1594 ernstig ziek en verzocht naar het klooster S. Onofrio in Gianicolo gebracht te worden, waar, naar het oordeel van zijn geneesheeren, de atmosfeer hem goed zou doen. *(Wordt vervolgd)*

Verbetering

Door een misverstand werd in No. 17 van „Buiten" op pag. 203 een afbeelding geplaatst van een watersnip, in plaats van een kiekvit, zooals in het onderschrift was vermeld.

POINT LOBOS TEN Z. VAN SAN FRANCISCO